

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

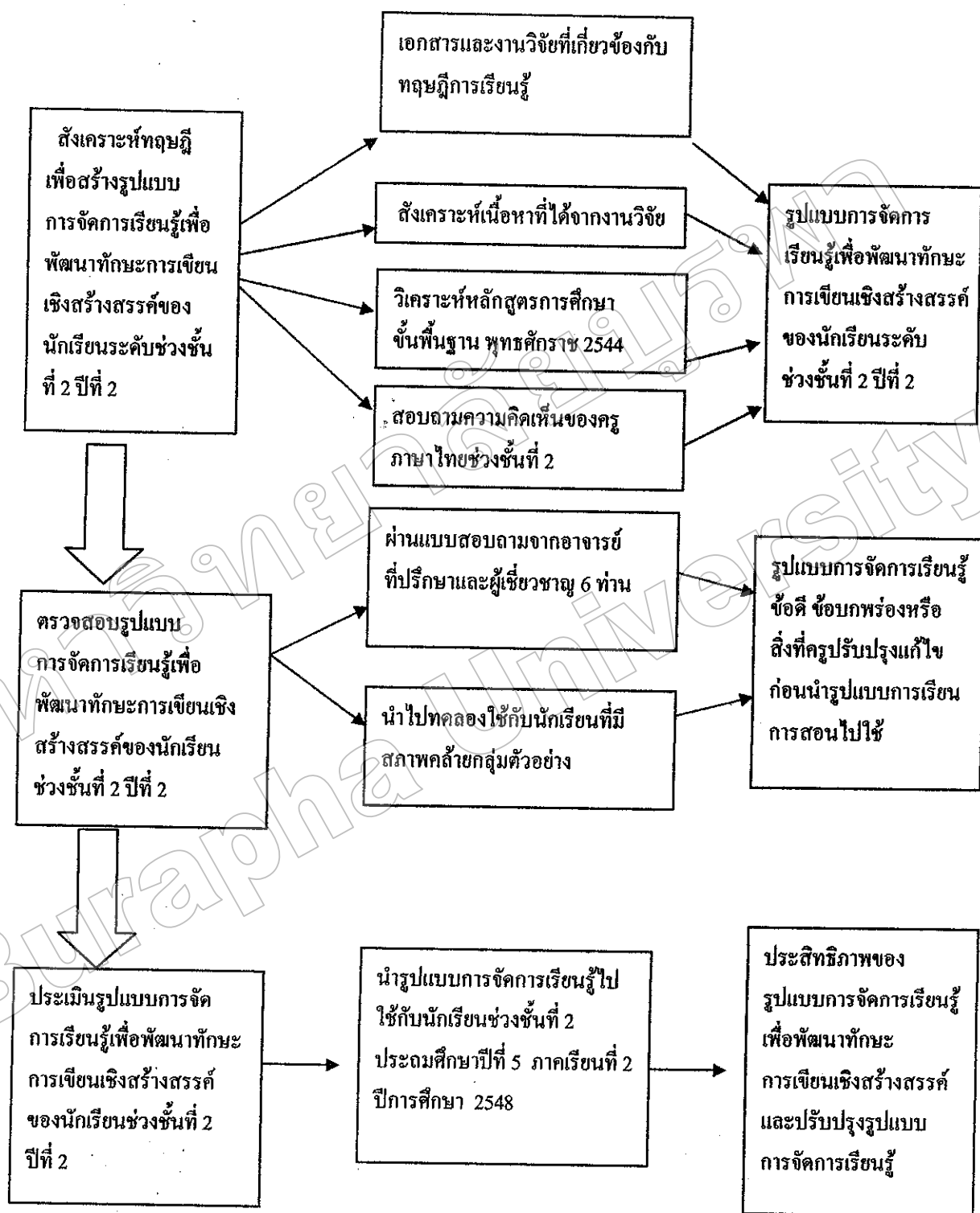
การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนการสอน มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี หลักการเรียนรู้ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างแบบแผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยนำรูปแบบ การเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2

จากขั้นตอนในการดำเนินการขั้นต้น แสดงแผนผังกรอบแนวคิดการดำเนินการวิจัยพัฒนา แบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 ได้ดังนี้

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2

โดยมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี หลักการเรียนรู้ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 โดยมีลำดับขั้นตอนในการฝึกเขียน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สังเกต-รับรู้ หมายถึง ให้ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างผลงานที่มีคุณค่าและน่าสนใจ เพื่อสร้างความรู้สึกให้ผู้เรียนอยากเขียน

ขั้นที่ 2 เตรียมสู่กระบวนการคิด หมายถึง การให้ผู้เรียนรับทราบวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน และฝึกการคิด การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลของตนเอง

ขั้นที่ 3 ผลิตงานเขียน หมายถึง ให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และจินตนาการ ที่มีอยู่ มาสร้างองค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบของการเขียน ในลักษณะที่แปลกใหม่ แตกต่างไปจากเดิม ไม่จำแบบใคร ตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนสร้างสรรค์ หมายถึง ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของผลงาน โดยการนำผลงานทางการเขียนจากสื่อสิ่งพิมพ์ในขั้นที่ 3 มาแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นกัน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 5 ร่วมกันนำเสนอ หมายถึง การร่วมกันสรุปเนื้อหาจากผลงานที่ได้สร้างขึ้น โดยมีผู้สอนคอยแนะนำ และสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนตรวจสอบ 6 ท่าน ซึ่งได้แก่

1. รศ.ดร.ฉลอง ทับศรี คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
2. นาวาอากาศตรีหญิง ดร.ภัทรภรณ์ ภัทรโยธิน อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ
3. นางกฤษณา ไกลสุวรรณ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเกียรติยศ ของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนจุกเสม็ด อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
4. นางกรรณิกา เกิดชูชื่น ครู คศ.2 ครูภาษาไทยดีเด่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โรงเรียนสิงห์สมุทร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

5. นางยุพา พิมพ์พาเป็น ครู คศ. 2 ครูภาษาไทยดีเด่น โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

6. นางสาวศรีวิมล ธรรมรังรอง ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 3 อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความชัดเจน ความสะดวกแก่การนำไปใช้ และความสอดคล้องขององค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ของแผนการสอน ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบประเมินคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แล้วพิจารณาความสอดคล้องของผลการประเมิน โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Consistency) โดยนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมาให้คะแนนดังนี้

สอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น	1
ไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น	0
ไม่สอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น	-1

จากนั้นนำผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ถือว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพยอมรับได้มีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ถ้าข้อใดมีค่าไม่ถึงต้องพิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไป (บุญเชิด ภิญญโณนันทพงษ์, 2527, หน้า 69)

จากนั้นนำแผนการสอนไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่มีสภาพคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน เป็นเวลา 1 สัปดาห์ เพื่อดูความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และแผนการสอนไปใช้ แล้วนำข้อค้นพบในการทดลองครั้งนี้มาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และแผนการสอน

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 โดยการวิเคราะห์จากผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตามรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ระยะเวลาในการนำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. แบบแผนการทดลอง
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนราษฎร์ประดิษฐ์วิทยา อำเภอสตึกหีบ จังหวัดชลบุรีจำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียน 120 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนราษฎร์ประดิษฐ์วิทยา อำเภอสตึกหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มจับสลาก 2 ห้องจาก 3 ห้องเรียน แล้วจับสลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง

กลุ่มทดลอง	สอนเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น
กลุ่มควบคุม	สอนเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนการสอนคู่มือครู

ระยะเวลาในการนำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้

ระยะเวลาในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการดำเนินการทดลองทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ๆ ละ 3 ครั้ง คือ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ จำนวน 10 คาบๆ ละ 60 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นมาเป็นแนวทางในการเขียนแผนการสอน โดยมีขั้นตอนการฝึกเขียน 5 ขั้นตอน คือ

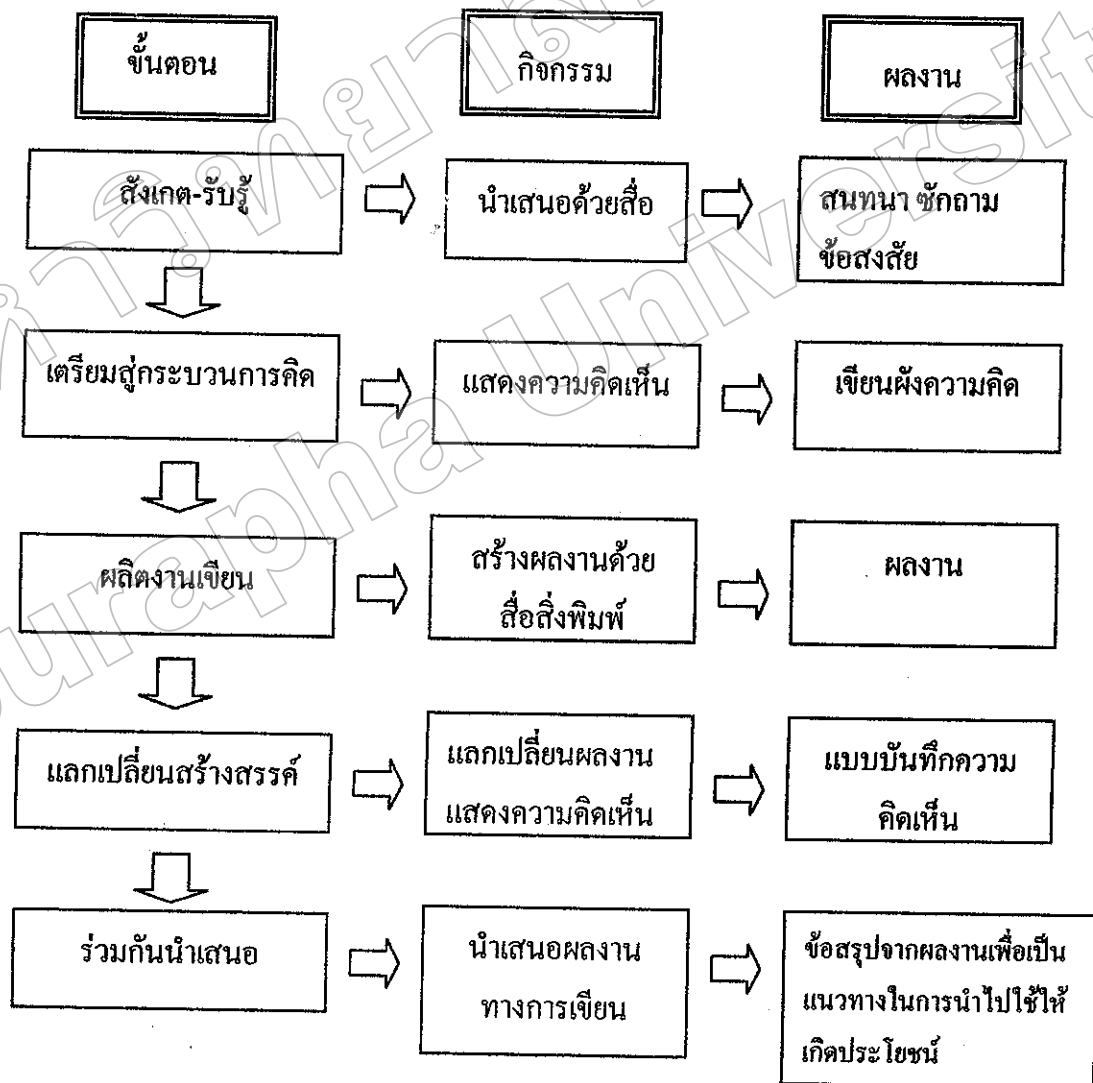
ขั้นที่ 1 สังเกต-รับรู้ หมายถึง ให้ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างผลงานที่มีคุณค่าและน่าสนใจ เพื่อสร้างความรู้สึกให้ผู้เรียนอยากเขียน

ขั้นที่ 2 เตรียมสู่กระบวนการคิด หมายถึง การให้ผู้เรียนรับทราบวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน และฝึกการคิด การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลของตนเอง

ขั้นที่ 3 ผลิตงานเขียน หมายถึง ให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และจินตนาการ ที่มีอยู่ มาสร้างองค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบของการเขียน ในลักษณะที่แปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิม ไม่ซ้ำแบบใคร ตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนสร้างสรรค์ หมายถึง ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของผลงานโดยการนำผลงานทางการเขียนจากสื่อสิ่งพิมพ์ในขั้นที่ 3 มาแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นกัน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 5 ร่วมกันนำเสนอ หมายถึง การร่วมกันสรุปเนื้อหาจากผลงานที่ได้สร้างขึ้น โดยมีผู้สอนคอยแนะนำ และสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ภาพที่ 5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 5 ขั้นตอน

2. เขียนแผนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 ศึกษาเอกสาร หนังสืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการใช้สื่อสิ่งพิมพ์

2.3 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระวิชาภาษาไทยระดับช่วงชั้นที่ 2

2.4 กำหนดเนื้อหา แบ่งเนื้อหาตามลำดับการเขียนดังนี้

2.4.1 การสร้างคำ

การสร้างคำจากรูปภาพจากสิ่งพิมพ์ให้แปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ซ้ำแบบใคร การคิดคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันและคำที่ตรงกันข้ามให้ได้มากที่สุด

2.4.2 การสร้างประโยค

การสร้างประโยคจากตัวอักษรจากสิ่งพิมพ์ให้แปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ซ้ำแบบใคร ให้ได้มากที่สุด

การสร้างประโยคจากตัวอักษรจากสิ่งพิมพ์ให้แปลกใหม่ น่าสนใจ ซึ่งได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ ประโยคขอร้องและประโยคคำสั่ง ให้แปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ซ้ำแบบใคร ให้ได้มากที่สุด

2.4.3 การเขียนข้อความ

การเขียนคำขวัญที่แปลกใหม่ น่าสนใจ โดยใช้สิ่งพิมพ์เป็นสื่อ การเขียนข้อความ โฆษณาเพื่อเชิญชวนและชักจูงให้คล้อยตามอย่างสั้น ๆ ให้มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ

การเขียนย่อความ จากสื่อสิ่งพิมพ์

2.4.4 การเขียนเรียงความ

การเขียนเป็นเรื่องราวจากภาพให้แปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ซ้ำแบบใคร

การเขียนแต่งเติมเรื่องจากนิทานที่ยังไม่จบได้อย่างแปลกใหม่ และน่าสนใจ

การเขียนนิทานตามจินตนาการได้อย่างแปลกใหม่ น่าสนใจ

2.5 ศึกษาและเลือกสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ในแต่ละแผนการสอน เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.5.1 หนังสือนิทาน นิยายสาร วารสาร และหนังสือพิมพ์

2.5.2 แผ่นพับใบปลิวของหน่วยงานต่าง ๆ

2.5.3 สิ่งเหลือใช้ กล่อง ของที่บรรจุผลิตภัณฑ์

เกณฑ์ในการเลือกสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการเลือก คือ

1. เนื้อหาตรงกับความสนใจของผู้เรียน
2. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว เช่น สัตว์ เทพนิยาย นิทานต่าง ๆ วีรบุรุษ
3. ภาพ มีความสดใสชัดเจน คึงดูความสนใจ กระตุ้นจินตนาการ ความรู้สึก ความนึกคิด
4. ตัวอักษรตัวโต ชัดเจนเหมาะสมกับสายตาของเด็ก

วีรสตรี

2.6 นำเนื้อหาและนำสื่อการสอนที่เลือกไว้มาจัดทำแผนการสอน จำนวน 10 แผน

ดังนี้

หน่วยที่ 1 การสร้างคำ	จำนวน 2 แผนการสอน
หน่วยที่ 2 การสร้างประโยค	จำนวน 2 แผนการสอน
หน่วยที่ 3 การเขียนข้อความ	จำนวน 3 แผนการสอน
หน่วยที่ 4 การเขียนเรียงความ	จำนวน 3 แผนการสอน

2.7 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นนั้นไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของแผนการสอน แล้วนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง

2.8 นำแผนการสอนที่ได้รับการปรับปรุง แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุง แก้ไข ก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล โดยได้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราษฎร์ประดิษฐ์วิทยา ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้

3. สร้างแผนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้เนื้อหาตามคู่มือครูของกรมวิชาการ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.2 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระวิชาภาษาไทยระดับช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2

3.3 สร้างแผนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ การประเมินผล โดยเขียนแผนการสอนตามลำดับของเนื้อหา ไว้เป็นขั้นตอนเหมือนกับแผนการสอนที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

3.4 นำแผนการสอนที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งเป็นจุดเดียวกับที่ตรวจสอบแผนการสอนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของเนื้อหา

3.5 นำแผนการสอนมาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนราษฎร์ประดิษฐ์วิทยา อ.สัทธิบ จ.ชลบุรี เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับเวลา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน ฯลฯ

3.6 หลังจากทราบข้อบกพร่องแล้วผู้วิจัยนำแผนการสอนไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจอีกครั้งก่อนนำไปทดลองจริง

4. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 ใช้วัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน (Pre-Test) และหลังเรียน (Post-Test) โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2

4.2 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของการเขียน ระดับระดับช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2

4.3 ศึกษารายละเอียด เนื้อหาที่จะใช้ทดสอบทั้งหมด

4.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2

4.4.1 ให้นักเรียนคิดชื่อเรื่อง และเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ ให้แปลกใหม่น่าสนใจ ตามความคิดของนักเรียน ภายในเวลา 25 นาที ความยาวของเรื่องประมาณ 5-8 บรรทัด คะแนนเต็ม 50 คะแนน

4.4.2 ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากหัวข้อ “ถ้าฉันเป็น.....” ให้น่าสนใจ ตามความคิดของนักเรียน ภายในเวลา 25 นาที ความยาวของเรื่องประมาณ 5-8 บรรทัด

4.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์เสนอต่อประธานและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน ซึ่งเป็นจุดเดียวกับผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพิจารณาตรวจสอบดูความเหมาะสมของการให้คะแนน ให้ครอบคลุมเนื้อหา และดูความเหมาะสมของเวลาในการทำแบบทดสอบ

4.6 นำแบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญแก้ไขแล้วมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2 โรงเรียนราษฎร์ประดิษฐ์วิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทำแบบทดสอบ แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่เป็นข้อสอบอัตนัย เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ในการตรวจให้คะแนน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

4.7 การตรวจและเกณฑ์การให้คะแนน

เนื่องจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 2 ฉบับ เป็นข้อสอบแบบอัตนัย ดังนั้นในการตรวจหากใช้ผู้ตรวจเพียงคนเดียวอาจทำให้ความคิดเห็นในการตัดสินคำตอบนั้นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ความคิดไม่กว้างไกล ผู้วิจัยจึงจัดให้มี ผู้ตรวจ 3 คน ประกอบด้วย

1. ผู้วิจัย
 2. ครูสอนภาษาไทย ซึ่งประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 2 ท่าน
- เกณฑ์การประเมินผลการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์**

สร้างเกณฑ์ประเมินผลการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ให้กรรมการที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 5 ด้านดังนี้ คือ

1. ด้านการแสดงออก หมายถึง การเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง ได้อย่างเสรี ซึ่งแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์
2. ด้านเนื้อหาสาระ หมายถึง การแสดงความรู้ที่มีรายละเอียดพอสมควรแก่การเข้าใจ เสนอเรื่องราวที่น่าสนใจและสอดคล้องกับชื่อเรื่อง
3. การเชื่อมโยงความคิด หมายถึง การจัดระเบียบความคิดให้ต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
4. การใช้ภาษา หมายถึง การเลือกสรรถ้อยคำและการเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ให้ง่าย รัดกุม
5. การเสนอเรื่อง หมายถึง การจัดลำดับขั้นตอน เสนอเรื่องอย่างน่าสนใจและสอดคล้องกับชื่อเรื่อง

วิธีการตรวจ

1. ผู้ตรวจอ่านความเรียงของนักเรียนแล้วให้คะแนนในแต่ละด้านตามหน่วยน้ำหนักดังนี้ (พเยาว์ ทักษิณ, 2523)

1.1 การคิดริเริ่ม (การแสดงออก)	5 หน่วยน้ำหนัก
1.2 เนื้อหาสาระ	2 หน่วยน้ำหนัก
1.3 การเชื่อมโยงความคิด	1 หน่วยน้ำหนัก
1.4 การใช้ภาษา	1 หน่วยน้ำหนัก
1.5 การเสนอเรื่อง	1 หน่วยน้ำหนัก

2. เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

ดีมาก	มีค่าเท่ากับ 5
ดี	มีค่าเท่ากับ 4
พอใช้	มีค่าเท่ากับ 3
เกือบใช้ได้	มีค่าเท่ากับ 2
ต้องแก้ไข	มีค่าเท่ากับ 1

วิธีการคิดคะแนน

การคิดคะแนน นำคะแนนในแต่ละเกณฑ์การพิจารณา คูณด้วย น้ำหนักความสำคัญ ตามอัตราส่วน แล้วนำมารวมกัน จะได้คะแนนความเรียงของนักเรียน จากผู้ตรวจ 1 คน นำคะแนนของผู้ตรวจทั้งหมด 3 คน มาเฉลี่ยเป็นคะแนนความเรียงของนักเรียนแต่ละคน จากนั้นนำไปเทียบเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความสามารถ
80-100	ดีมาก
70-79	ดี
60-69	ปานกลาง
50-59	พอใช้
ต่ำกว่า 50	ปรับปรุง

ตารางที่ 1 แสดงเกณฑ์การประเมินผลการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์	การคิด	เนื้อหา	การเชื่อมโยง	การใช้	การเสนอ	คะแนน
ข้อ-สกุล	ริเริ่ม	สาระ	ความคิด	ภาษา	เรื่อง	รวม
	(5)	(2)	(1)	(1)	(1)	100

ตารางที่ 2 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนระดับความสามารถขององค์ประกอบแต่ละด้านของ
การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (เพียว์ ทักษิณ, 2523)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์การพิจารณา
1. การแสดงออก (5 หน่วยน้ำหนัก)	5	ดีมาก	มีความคิดริเริ่ม เสนอ แนวความคิดได้แปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่เหมือนใคร อย่างตรงประเด็น ไม่ผิดคุณธรรม
	4	ดี	มีความคิดริเริ่มและเสนอความคิด ได้แปลกใหม่ พอสมควร มีประเด็นที่น่าสนใจอยู่บ้าง
	3	พอใช้	เสนอความคิดได้ค่อนข้างแปลก ใหม่แม้จะซ้ำคนอื่นอยู่บ้าง แต่การนำเสนอเรื่องไม่น่าสนใจ
	2	เกือบใช้ได้	มีความคิดแปลกใหม่เล็กน้อย
	1	ต้องแก้ไข	ไม่มีความคิดแปลกใหม่เลย
2. เนื้อหาสาระ (2 หน่วยน้ำหนัก)	5	ดีมาก	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก เขียนได้ใจความดี ขยายความ ต่อเนื่องและสมเหตุสมผล เนื้อหา เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน
	4	ดี	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดี เขียนได้ใจความพอที่จะขยาย ความได้อย่างต่อเนื่องและ สมเหตุสมผล เนื้อหาส่วนใหญ่ เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียนแต่ขาด รายละเอียด

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์การพิจารณา
3. การเชื่อมโยง ความคิด (1 หน่วยน้ำหนัก)	3	พอใช้	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน แต่เขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่องเป็นบางตอน และไม่สามารถขยายใจความได้
	2	เกือบใช้ได้	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนเขียนไม่ได้ใจความเสนอความคิดได้ค่อนข้างแปลกเขียนไม่ตรงเรื่อง
	1	ต้องแก้ไข	เขียนไม่ตรงเรื่อง
	5	ดีมาก	ความเรียงที่เขียนสละสลวย มีการแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจนประกอบด้วยเหตุผลสนับสนุนได้ใจความ จัดลำดับความคิดได้ดีลำดับความอย่างสมเหตุสมผลและต่อเนื่อง
	4	ดี	การแสดงความคิดไม่ต่อเนื่องในบางครั้ง เรียบเรียงความคิดไม่คิ่หนักเหตุผลสนับสนุน แต่ยังจับใจความสำคัญได้เหตุผลที่นำมาสนับสนุนมีน้อย ลำดับความอย่างสมเหตุสมผลพอสมควร
	3	พอใช้	ความเรียงที่เขียนไม่สละสลวย การแสดงความคิดสับสนไม่ต่อเนื่องขาดการลำดับความอย่างสมเหตุสมผล
	2	เกือบใช้ได้	การจัดลำดับความคิดไม่เป็นระบบขาดความต่อเนื่องไม่ได้ใจความ
	1	ต้องแก้ไข	เขียนน้อยมากจนประเมินไม่ได้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์การพิจารณา
4. การใช้ภาษา (1 หน่วยน้ำหนัก)	5	ดีมาก	ความเรียงที่มีการเลือกสรรถ้อยคำและการเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องเหมาะสมสื่อความหมายได้ชัดเจน
	4	ดี	ความเรียงที่มีการเลือกสรรถ้อยคำและการเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ไม่ถูกต้องในบางครั้ง แต่ยังสามารถสื่อความหมายได้
	3	พอใช้	ความเรียงที่มีการใช้ถ้อยคำและการเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ผิดบ่อย ไม่สามารถสื่อความหมาย
	2	เกือบใช้ได้	มีความรู้ในการเลือกใช้ถ้อยคำจำนวนน้อย
	1	ต้องแก้ไข	มีความรู้ในการเลือกใช้ถ้อยคำจำนวนน้อยมาก จนไม่เพียงพอต่อการประเมิน
5. การเสนอเรื่อง (1 หน่วยน้ำหนัก)	5	ดีมาก	เนื้อหามีความยาวตามเกณฑ์ที่กำหนด มีความรู้ในกฎเกณฑ์ของการเขียนคือ เขียนสะกดคำและมีการเว้นวรรคตอนถูกต้องมีความสะอาดเรียบร้อยตลอดทั้งเรื่อง
	4	ดี	เนื้อหามีความยาวตามเกณฑ์ที่กำหนดและเขียนสะกดคำผิด 1-2 คำและพบข้อผิดพลาดในเรื่องการเว้นวรรคตอนเป็นบางครั้งแต่ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์การพิจารณา
	3	พอใช้	เนื้อหา มีความยาวตามเกณฑ์ที่กำหนด และเขียนสะกดคำผิด 3-4 คำ และพบข้อผิดพลาดในเรื่องการเว้นวรรคตอนบ่อยครั้ง ปลายมืออ่านยาก ใจความไม่ชัดเจน
	2	เกือบใช้ได้	เนื้อหา มีความยาวตามเกณฑ์ที่กำหนด และเขียนสะกดคำผิดไม่เกิน 5 คำ และพบข้อผิดพลาดในเรื่องการเว้นวรรคตอนมาก
	1	ต้องแก้ไข	เนื้อหา มีความยาวน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และเขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 6 คำขึ้นไป และพบข้อผิดพลาดในเรื่องการเว้นวรรคตอนมากจนไม่เพียงพอต่อการประเมิน

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Non Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 65) ดังตาราง

ตารางที่ 3 แบบแผนการทดลองที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่ม	การทดสอบก่อนทดลอง	รูปแบบการจัดการเรียนรู้	การทดสอบหลังทดลอง
RE	T ₁	X	T ₂
RC	T ₃	X-	T ₄

สัญลักษณ์ที่ใช้แสดงแบบแผนการทดลอง

T_1	แทน	การทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง
T_2	แทน	การทดสอบหลังทดลองของกลุ่มทดลอง
T_3	แทน	การทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มควบคุม
T_4	แทน	การทดสอบหลังเรียนของกลุ่มควบคุม
X	แทน	การทดลองสอน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
X-	แทน	การทดลองสอน โดยใช้แผนการสอนตามปกติ
RE	แทน	กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น
RC	แทน	กลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการขออนุญาตผู้รับใบอนุญาตและครูใหญ่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนราษฎร์ประดิษฐ์วิทยา
3. ดำเนินการทดสอบ โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 ปฐมนิเทศนักเรียนและชี้แจงจุดประสงค์ที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 3.2 ทดสอบก่อนเรียน โดยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 2 ข้อ
 - 3.3 จัดสภาพแวดล้อม และดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 10 แผน โดยทำการทดลองสัปดาห์ละ 3 วัน วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์
 - 3.4 เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองตามแผนการสอนรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทุกแผนแล้ว ก็ดำเนินการทดสอบหลังเรียน ด้วยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบ โดยการให้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือค่าคะแนนเฉลี่ย การวิเคราะห์ข้อมูล (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียนของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติค่า ทีแบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 146)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 151)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

X^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3. การเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนก่อนและหลังทดลอง โดยใช้สูตร t-Test แบบ Dependent (พวงรัตน์
ทวีรัตน์, 2540, หน้า 176)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความแตกต่าง

D แทน ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งหมด